

Originalveröffentlichung in: *Polski słownik biograficzny*, Bd. 8. Wrocław-Warszawa-Kraków 1960, S. 31-32
Online-Veröffentlichung auf ART-Dok (2023), DOI: <https://doi.org/10.11588/artdok.00008333>

Glaize F., tkacz gobelinów, czynny w Warszawie i Krakowie w czasie ok. 1743—1767. Szczegóły życia nieznane. Jest rzeczą prawdopodobną, że do Polski przybył z Drezna, z wytwórni gobe-

linów prowadzonej przez Merciera z Aubusson, a następnie przez J. Nermota, czynnej dla Augusta III właśnie do czasu ok. r. 1743, w którym G. pojawił się w Warszawie. O pracy G-a w Polsce świadczą jego dzieła, niektóre opatrzone jego nazwiskiem, datą i miejscem wykonania, a prawie wszystkie herbami i literami Andrzeja Stanisława Kostki Załuskiego, który był głównym jego klientem. Najstarszym datowanym i podpisanym dziełem G-a jest biały ornat w katedrze płockiej, wykonany w Warszawie w r. 1743 na zamówienie Załuskiego, podówczas biskupa chełmińskiego i kanclerza w. kor. Taki sam ornat z daru Załuskiego jako bpa chełmińskiego, opatrzony datą 1745, posiada katedra krakowska. Z innych dzieł jego wymienić należy gobelinowy obraz, własność p. Zofii Muczkowskiej w Krakowie, szereg ornatów katedry krakowskiej z r. 1748 oraz ornaty w katedrze płockiej i w Nieborowie, dalej dary Załuskiego w ornatach dla katedry krakowskiej z r. 1754 oraz ornaty w Czerwińsku koło Płocka. Najokazalszym dziełem G-a jest garnitur z pięciu antepediów gobelinowych, wykonany w Krakowie w r. 1758 dla kościoła św. Stanisława w Rzymie, obecnie w Muzeum Czartoryskich w Krakowie. Tematem ich są epizody z życia św. Stanisława, umieszczone w owalnych medalionach, podtrzymywanych przez orły, na tle architektonicznym. Prawdopodobnie kartonów do tych antepediów dostarczył zatrudniany przez Załuskiego malarz Tadeusz Kuntze (Konicz). Poza tym z G-m związać można alegoryczno-heraldyczny obrazek gobelinowy, wykonany dla bpa krakowskiego Kajetana Sołtyka najprawdopodobniej w l. 1759—67, obecnie w Muzeum Narodowym w Warszawie, oraz gobelinowy portrecik Jana III Sobieskiego, tamże, wreszcie — z mniejszym jednak prawdopodobieństwem — serię dwunastu gobelinów z alegorycznymi postaciami w niszach, wykonaną, podług tradycji, w Słonimiu na zamówienie Michała Kazimierza Ogińskiego, hetmana w. lit. G. był bardzo biegłym technikiem gobelinniczym, karton odtwarzał bardzo wiernie, nie poprawiając jednak jego ewentualnych usterek. Stąd obok świetnych rysunkowo utworów, jak zwłaszcza antepedia rzymskie, są i słabsze. Jako materiału używał wełny i, co w polskim gobelinnictwie jest wyjątkowe, jedwabiu oraz nici złotej. Koloryt jego gobelinów jest harmonijny, stosowany w duchu rokoka.

Nowowiejski J. A., Płock, monografia historyczna, wyd. 1, Płock 1917 s. 353—5 i fig. 196—203, oraz wyd. 2, Płock 1930 s. 403—5 i fig. 207—14; Pagaczewski J., Gobeliny polskie, Kr. 1929 s. 34—52, 100—3 i fig. 7, 8, 10—20 i 53.

Adam Bochnak